

Vec C-435/22 PPU

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

1. júl 2022

Vnútroštátny súd:

Oberlandesgericht München (Nemecko)

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

21. jún 2022

za účasti:

Generalstaatsanwaltschaft München

HF

Predmet konania vo veci samej

Schengenský vykonávací dohovor – Interpol – Červený obežník – Zadržanie príslušníka tretieho štátu v členskom štáte na základe červeného obežníka – Žiadosť o vydanie zo strany tretieho štátu, ktorý dal podnet na vydanie červeného obežníka – Už existujúce odsúdenie za predmetné skutky v inom členskom štáte – *Ne bis in idem* – Dohoda o vydávaní medzi členským štátom, v ktorom došlo k zadržaniu, a tretím štátom, ktorý podal návrh na vydanie

Predmet a právny základ podania návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Výklad práva Únie, článok 267 ods. 1 [ZFEÚ]

Prejudiciálna otázka

Má sa článok 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda zo 14. júna 1985 uzatvorená medzi vládami štátov hospodárskej únie Beneluxu, Nemeckej spolkovej republiky a Francúzskej republiky o postupnom zrušení kontrol na ich spoločných hraniciach podpísaného v Schengene 19. júna 1990 (ďalej len „SVD“), v spojení s článkom 50 Charty základných práv Európskej únie vykladať v tom zmysle, že tieto právne predpisy bránia vydaniu príslušníka tretieho štátu, ktorý nie je občanom Únie v zmysle článku 20 ZFEÚ, orgánmi zmluvného štátu tohto dohovoru a členského štátu Európskej únie do tretieho štátu, ak iný členský štát Európskej únie už právoplatne odsúdil dotknutú osobu za tie isté skutky, na ktoré sa vzťahuje žiadosť o vydanie, a tento rozsudok bol vykonaný, a ak by rozhodnutie odmietnuť vydať túto osobu tretiemu štátu bolo možné len akceptovaním porušenia bilaterálnej zmluvy o vydávaní uzavretej s týmto tretím štátom?

Citované predpisy práva Únie

Článok 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda zo 14. júna 1985 (ďalej len „SVD“)

Článok 50 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“)

Citované vnútroštátne predpisy

Auslieferungsvertrag zwischen der Bundesrepublik Deutschland und den Vereinigten Staaten von Amerika (Dohoda o vydávaní osôb medzi Spolkovou republikou Nemecko a Spojenými štátmi americkými) z 20. júna 1978 (ďalej len

„DoV USA“) v spojení s dodatkovou dohodou z 21. oktobra 1986 (ďalej len „DD“) a Druhou dodatkovou dohodou z 18. apríla 2006 (ďalej len „2. DD“)

Článok 8 DoV USA znie:

„Vydanie sa nepovolí, ak už príslušné orgány dožiadaného štátu právoplatne oslobodili alebo odsúdili stíhanú osobu za trestný čin, kvôli ktorému sa žiada o vydanie.“

Krátke zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 HF bol 20. januára 2022 predbežne zadržaný v Nemecku a odvtedy sa nachádza vo väzbe. K tomuto zadržaniu došlo na základe červeného obežníka vydaného Interpolom na podnet Spojených štátov amerických, pretože HF mal v období od septembra 2008 do decembra 2013 spáchať rôzne trestné činy (spolčenie na účely účasti na kriminálne ovplyvnených korupčných organizáciách a spolčenie na účely spáchania bankového podvodu a podvodu prostredníctvom telekomunikačných zariadení podľa Title 18, U. S. Code, Section 1962 [d] a Title 18, U. S. Code, Section 1349).
- 2 Listom z 25. januára 2022 zaslali orgány Spojených štátov amerických zatýkací rozkaz Federálneho okresného súdu Spojených štátov amerických pre District of Columbia zo 4. decembra 2018 v spojení s obžalobou veľkej poroty na federálnom súde Spojených štátov amerických pre District of Columbia zo 4. decembra 2018. Dňa 17. marca 2022 americké orgány zaslali dokumenty k vydaniu.
- 3 Na žiadosť vnútroštátneho súdu a Generalstaatsanwaltschaft München (Generálna prokuratúra Mníchov, Nemecko) dodali slovínske orgány nasledujúce informácie:

HF bol rozsudkom Krajského súdu v Maribore (Slovinsko) zo 6. júla 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 19. oktobra 2012, pre trestný čin „útok na informačný systém“ podľa článku 221 odsek IV' v spojení s odsekom II KZ-1 slovinskeho trestného zákona, spáchaný v období od decembra 2009 do júna 2010, odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní jedného roka a troch mesiacov, pričom uložený trest odňatia slobody bol nahradený 480 hodinami verejnoprospešných prác. HF tieto verejnoprospešné práce do 25. júna 2015 v plnom rozsahu odpracoval.

Krajský súd Koper (Slovinsko) uznesením z 23. septembra 2020 odmietol žiadosť o vydanie stíhanej osoby na trestné stíhanie do Spojených štátov amerických, pretože skutky opísané v žiadosti o vydanie, ktoré sa odohrali do júna 2010, boli právoplatne odsúdené rozsudkom Krajského súdu Maribor. O ďalších skutkoch opísaných v žiadosti o vydanie, ktoré sa odohrali po júni 2010, neexistuje podozrenie zo spáchania trestného činu. Toto uznesenie potvrdil Vrchný súd Koper (Slovinsko) svojím uznesením z 8. oktobra 2020 a je právoplatné.

- 4 Žiadosť Spojených štátov amerických o vydanie adresovaná slovinským orgánom a v nej uvedené trestné skutky, o ktorých mali rozhodnúť Krajský súd Koper a Vrchný súd Koper, a dokumenty, ktoré má na základe žiadosti Spojených štátov amerických o vydanie adresovanej Spolkovej republike Nemecko k dispozícii vnútroštátny súd, sa týkajú tých istých trestných skutkov. Okrem toho, skutok, ktorý odsúdil Krajský súd Maribor, je identický so skutkom, ktorý je predmetom žiadosti o vydanie adresovanej Spolkovej republike Nemecko v tomto konaní, pokiaľ ide o trestné činy spáchané do júna 2010 opísané v tejto žiadosti.
- 5 HF je štátnym príslušníkom Srbska a Kosova. V čase jeho zadržania v Nemecku mal podľa vlastného vyjadrenia bydlisko v Slovinsku a pri sebe platný srbský cestovný pas, slovinské povolenie na pobyt vydané 3. novembra 2017, platnosť ktorého skončila 3. novembra 2019, a kosovský preukaz totožnosti. V roku 2020 slovinské orgány zamietli jeho žiadosť o predĺženie povolenia na pobyt v Slovinsku.

Krátke odôvodnenie podania návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 6 Od prejudiciálnej otázky závisí rozhodnutie o prípustnosti vydania HF do Spojených štátov amerických vo vzťahu k činom, ktoré sú mu do júna 2010 kladené za vinu v zatýkacom rozkaze Federálneho okresného súdu pre District of Columbia zo 4. decembra 2018 v spojení s obžalobou veľkej poroty na Federálnom súde pre District of Columbia zo 4. decembra 2018.
- 7 Túto otázku Súdny dvor nezodpovedal v rozsudku z 12. mája 2021, WS proti Bundesrepublik Deutschland (červený obežník Interpolu) (C-505/19, EU:C:2021:376), pretože toto konanie vykazuje nasledujúce odchýlky: HF nie je občanom Únie a nejde o predbežné zadržanie na základe pátrania Interpolu, ale o formálnu žiadosť o vydanie, ktorú zaslali Spojené štáty americké Spolkovej republike Nemecko po tom, ako bol HF v Nemecku zadržaný na základe červeného obežníka Interpolu.
- 8 Podľa bilaterálnych dohôd medzi Spolkovou republikou Nemecko a Spojenými štátmi americkými je právna situácia takáto: Vydanie HF sa riadi DoV USA v spojení s DD a 2. DD. Spojené štáty americké predložili dokumenty vyžadované podľa článku 14 DoV USA.
- 9 Podľa článku 2 ods. 1 písm. a) DoV USA v spojení s článkom 1 písm. a) DD je vydanie prípustné v prípade trestných činov, ktoré sú trestné podľa práva oboch štátov. Trestnosť správania, ktoré je HF kladené za vinu, podľa práva Spojených štátov amerických vyplýva najmä z predložených federálnych zákonov USA hlava 18 §§ 1344, 1349 1963(a), 1962, 1349. Správanie, ktoré je HF kladené za vinu, je trestné aj podľa nemeckého práva podľa §§ 129, 303b, 202c StGB.
- 10 Prípustnosť vydania vyplýva z článku 2 ods. 2 DoV USA. Za tieto trestné činy je podľa amerického práva možné uložiť trest odňatia slobody v trvaní 20 rokov,

resp. 30 rokov, a podľa nemeckého práva trest odňatia slobody v trvaní od 2 do 10 rokov.

- 11 Vydaniu nebránia ani žiadne prekážky vydania. Najmä – bez prihliadnutia na prejudiciálnu otázku – podľa článku 8 DoV USA nevyplýva prekážka vydania zo skutočnosti, že za časť trestných činov, ktoré sú predmetom tejto žiadosti o vydanie, a to za skutky spáchané v období do júna 2010, už bol HF právoplatne odsúdený rozsudkom Krajského súdu Maribor (Slovinsko) zo 6. júla 2012 a že uložený trest už bol právoplatne vykonaný.
- 12 Podľa jednoznačného znenia zásada *ne bis in idem* bráni vydaniu iba v prípade, že stíhaná osoba bola právoplatne odsúdená príslušnými orgánmi dožiadaného štátu, v tomto prípade teda Spolkovej republiky Nemecko.
- 13 Na základe tejto špeciálnej úpravy medzinárodnou zmluvou nie je možný ani taký výklad, že tým sú zahrnuté aj odsúdenia v členských štátoch EÚ. Navyše, Spolková republika Nemecko a Spojené štáty americké sa v rámci rokovaní o bilaterálnej zmluve z roku 1978 zhodli na tom, že rozhodnutia vydané v tretích krajinách vydaniu nebránia.
- 14 Nedostatok možnosti vykladať článok 8 DoV USA vyplýva aj zo skutočnosti, že v 2. DD, ktorou bola bilaterálna DoV USA prispôbená Dohode o extradícii medzi EÚ a Spojenými štátmi americkými z 25. júna 2003, ktorá plní funkciu rámcovej zmluvy, nebola vytvorená osobitná právna úprava o rozšírení zákazu dvojitého potrestania na všetky členské štáty EÚ a článok 8 DoV USA nebol zmenený.
- 15 Okrem toho, podľa judikatúry Bundesverfassungsgericht (Spolkový ústavný súd, Nemecko) neexistuje ani všeobecné pravidlo medzinárodného obyčajového práva a tým ani minimálny štandard medzinárodného práva v oblasti ľudských práv s kvalitou kogentného medzinárodného práva, podľa ktorého by sa mala zásada zákazu dvojitého potrestania rešpektovať aj vo vzťahu k odsúdeniam v tretích štátoch.
- 16 Je však otázne, či článok 50 Charty v spojení s článkom 54 SVD vyžadujú, že Spolková republika Nemecko nesmie vydať HF do Spojených štátov amerických vo vzťahu k tým trestným činom, ktoré odsúdil rozsudok Krajského súdu Maribor (Slovinsko), t. j. vo vzťahu k skutkom uvedeným v tejto žiadosti o vydanie, ktoré boli spáchané do júna 2010 vrátane.
- 17 Predpoklady článku 50 Charty v spojení s článkom 54 SVD sú naplnené. Tieto ustanovenia sa neviažu na občianstvo Únie, resp. na štátnu príslušnosť členského štátu.
- 18 Podľa judikatúry Súdneho dvora v prípade dočasného zadržania osoby, ktorá je predmetom červeného obežníka vydaného Interpolom, na žiadosť tretieho štátu, ide o trestné stíhanie v zmysle článku 50 Charty v spojení s článkom 54 SVD [pozri rozsudok z 12. mája 2021, WS proti Bundesrepublik Deutschland (červený

obežník Interpolu), C-505/19, EU:C:2021:376]. Rovnako aj rozhodnutie o prípustnosti vydania, ktoré keď sa realizuje, vedie k odovzdaniu stíhanej osoby tretiemu štátu, sa má považovať za trestné stíhanie v zmysle článku 50 Charty v spojení s článkom 54 SVD.

- 19 V prípade rozhodovania o prípustnosti vydania štátneho príslušníka tretieho štátu zadržaného v členskom štáte do Spojených štátov amerických ide aj o vykonávanie práva Únie v zmysle článku 51 Charty. Pretože toto sa v každom prípade týka Dohody o extradícii medzi Európskou úniou a Spojenými štátmi americkými z 25. júna 2003 (Ú. v. ES L 181, 2003, s. 27; Mim. vyd. 19/006, s. 161; ďalej len „dohoda medzi EÚ a USA“). Táto dohoda bola do nemeckého práva prebratá prostredníctvom 2. DD, a v rámci aplikácie práva sa tak musí prihliadať na základné práva Charty.
- 20 Popri tom HF mal v čase svojho zadržania právo na slobodu pohybu podľa článku 20 ods. 1 SVD v spojení s článkom 6 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) (Ú. v. EÚ L 77, 2016, s. 1), ako aj podľa článku 4 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1806 zo 14. novembra 2018 uvádzajúceho zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (Ú. v. EÚ L 303, 2018, s. 39), keďže ako štátny príslušník Srbska bol oslobodený od vízovej povinnosti. Aj pri uplatňovaní článku 20 SVD v spojení s vyššie uvedenými nariadeniami sa musia zohľadňovať základné práva Charty.
- 21 Je otázne, či naplnenie predpokladov článku 50 Charty v spojení s článkom 54 SVD vedie k tomu, že štátny príslušník tretej krajiny nesmie byť vydaný do Spojených štátov amerických, ktoré nie sú ani zmluvným štátom SVD ani členským štátom Únie.
- 22 Súdny dvor síce v rozsudku z 12. mája 2021, WS proti Bundesrepublik Deutschland (červený obežník Interpolu) (C-505/19, EU:C:2021:376), rozhodol, že článok 54 SVD a článok 21 ods. 1 ZFEÚ, oba v spojení s článkom 50 Charty, sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia dočasnému zadržaniu osoby, ktorej sa týka červený obežník vydaný Interpolom na žiadosť tretieho štátu, orgánmi štátu, ktorý je zmluvnou stranou SVD, s výnimkou prípadu, keď je v právoplatnom súdnom rozhodnutí vydanom v štáte, ktorý je zmluvnou stranou tejto dohody, alebo v členskom štáte preukázané, že táto osoba už bola v štáte, ktorý je zmluvnou stranou uvedenej dohody, alebo v členskom štáte právoplatne odsúdená alebo oslobodená spod obžaloby za rovnaké skutky, ako sú tie, na ktorých je založený tento červený obežník (pozri bod 122).
- 23 Súdny dvor sa však na odôvodnenie svojho rozhodnutia vždy odvolával na právo na voľný pohyb v zmysle článku 21 ZFEÚ patriace osobe dotknutej červeným obežníkom v tamojšom konaní, nemeckému štátnemu príslušníkovi. HF ako

- srbský štátny príslušník nemá právo na voľný pohyb podľa článku 21 ods. 1 ZFEÚ, keďže nie je občanom Únie.
- 24 Na druhej strane mal právo na voľný pohyb podľa článku 20 SVD. Ako predbežnú otázku preto treba skúmať, či zásady, ktoré SDEÚ vo svojom rozsudku z 12. mája 2021, WS proti Bundesrepublik Deutschland (červený obežník Interpolu) (C-505/19, EU:C:2021:376), formuloval vo vzťahu k právu na voľný pohyb v zmysle článku 21 ZFEÚ, platia aj na právo na slobodu pohybu v zmysle článku 20 ods. 1 SVD.
- 25 Okrem toho, predmetom vyššie uvedeného rozhodnutia bola žiadosť o dočasné zadržanie na základe červeného obežníka vydaného Interpolom. Naproti tomu v tomto prípade ide o formálnu žiadosť o vydanie, ktorá bola podaná po tom, ako bola dotknutá osoba zadržaná v členskom štáte na základe červeného obežníka vydaného Interpolom.
- 26 Podľa názoru vnútroštátneho súdu má byť prejudiciálna otázka zodpovedaná v tom zmysle, že článok 54 SVD v spojení s článkom 50 Charty v tejto situácii nebráni vydaniu HF do Spojených štátov amerických, pretože Spolková republika Nemecko musí dodržať povinnosť vydať stíhanú osobu, ktorá jej voči Spojeným štátom americkým vyplýva z medzinárodného práva.
- 27 Síce sa priamo neuplatňuje článok 351 ods. 1 ZFEÚ, keďže DoV USA podľa článku 34 ods. 2 DoV USA nadobudla účinnosť až 30. júla 1980 a teda bola uzavretá medzi Spolkovou republikou Nemecko a Spojenými štátmi americkými po 1. januári 1958.
- 28 Na druhej strane vnútroštátny súd zdieľa ponímanie zastávané v literatúre, podľa ktorého sa článok 351 ods. 1 ZFEÚ uplatňuje na dohody, ktoré síce členský štát uzavrel po 1. januári 1958, ale týkajú sa oblastí, v ktorej Únia získala právomoc až neskôr prostredníctvom pribúdania kompetencií a členský štát v čase uzatvárania zmluvy objektívne nemohol predvídať posun v kompetenciách. Pokiaľ je známe, Súdny dvor túto otázku ešte nerozhodoval.
- 29 Schengenská dohoda je zo 14. júna 1985 a SVD je z 19. septembra 1990 a účinnosť tak nadobudol až o dosť neskôr po 30. júli 1980. Do právneho poriadku Únie bola Schengenská dohoda zavedená až Amsterdamskou zmluvou v roku 1997, a teda tiež až po 30. júli 1980. A tak Spolková republika Nemecko v rokoch 1978 a 1980 nemohla predvídať, že otázky celoeurópskeho *ne bis in idem*, resp. policajnej a justičnej spolupráce v oblasti trestného práva budú prevzaté do okruhu kompetencií Európskej únie.
- 30 Neskoršie zmeny v 1. DD na tom nič nemenia. Pretože jednak v prípade 1. DD nejde o zásadné nové prepracovanie DoV USA, a jednak 1. DD nadobudla účinnosť už 11. marca 1993, a teda taktiež v čase, keď sa ešte nedalo predvídať, že príslušné právne odvetvia budú prevzaté do okruhu kompetencií Európskej únie.

- 31 Prostredníctvom 2. DD Spolková republika Nemecko iba prebrala dohodu medzi EÚ a USA. V tejto dohode zase nebola vytvorená osobitná právna úprava zákazu dvojitého potrestania platiaceho v celej Európe. Podľa článku 17 ods. 1 dohody medzi EÚ a USA sa môžu uplatniť ďalšie dôvody odmietnutia vydania stanovené v bilaterálnych zmluvách o vydaní, ak ich neupravuje dohoda medzi EÚ a USA. Avšak DoV USA práveže neobsahuje žiadne dodatočné dôvody odmietnutia, ale naopak stanovuje povinnosť osobu vydať.
- 32 Keďže v dohode medzi EÚ a USA nie je stanovené dodržiavanie zákazu dvojitého potrestania platiaceho v celej Európe zodpovedajúceho článku 50 Charty v spojení s článkom 54 SVD, *a contrario* z toho možno vyvodiť záver, že bilaterálne uzavretú zmluvu o vydávaní osôb, ako je DoV USA, ktorá predpisuje iba vnútroštátny zákaz dvojitého potrestania, treba naďalej dodržiavať.
- 33 Vnútroštátny súd žiada, aby o návrhu na začatie prejudiciálneho konania Súdny dvor rozhodol v naliehavom prejudiciálnom konaní podľa článku 107 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, keďže HF je momentálne vo väzbe (článok 267 ods. 4 ZFEÚ) a prejudiciálna otázka sa týka otázok v oblastiach upravených v tretej časti ZFEÚ.